

OZNÁMENIE KOMISIE

Otázky a odpovede v súvislosti s uplatňovaním nových ustanovení EÚ o označovaní vína v nadväznosti na zmenu nariadenia (EÚ) č. 1308/2013 Európskeho parlamentu a Rady a delegovaného nariadenia Komisie (EÚ) 2019/33

(C/2023/1190)

Tento dokument obsahuje technické odpovede na otázky týkajúce sa uplatňovania pravidiel označovania vín zavedených nariadením (EÚ) 2021/2117 Európskeho parlamentu a Rady ⁽¹⁾, ktorým sa mení nariadenie (EÚ) č. 1308/2013 Európskeho parlamentu a Rady ⁽²⁾ (ďalej aj „zmenené nariadenie o spoločnej organizácii trhov“), ktoré boli adresované útvarom Komisie a boli prediskutované s odborníkmi z členských štátov.

Účelom tohto dokumentu je pomôcť vnútroštátnym orgánom a podnikom pri uplatňovaní týchto právnych predpisov EÚ. Právomoc záväzne vykladať právo Únie má len Súdny dvor Európskej únie.

Obsah

	Strana
Všeobecné otázky	1
Zoznam zložiek	4
Výživové údaje	7
Elektronické označovanie	9

Všeobecné otázky

1. Aký je vzťah medzi nariadením (EÚ) č. 1308/2013 a nariadením (EÚ) č. 1169/2011 Európskeho parlamentu a Rady ⁽³⁾ z hľadiska označovania zoznamu zložiek a výživových údajov?

V článku 118 nariadenia o spoločnej organizácii trhov o uplatniteľnosti horizontálnych pravidiel sa stanovuje, že pokiaľ sa v uvedenom nariadení nestanovuje inak, na označovanie a obchodnú úpravu v sektore vinohradníctva a vinárstva sa uplatňuje nariadenie (EÚ) č. 1169/2011 (ďalej len „nariadenie o poskytovaní informácií o potravinách spotrebiteľom“). Znamená to, že ak neexistujú osobitné pravidlá stanovené v sektorových právnych predpisoch v oblasti vinohradníctva a vinárstva, uplatňujú sa všeobecné pravidlá označovania a obchodnej úpravy stanovené v nariadení o poskytovaní informácií o potravinách spotrebiteľom. Rovnaké pravidlo obsahuje aj článok 1 nariadenia o poskytovaní informácií o potravinách spotrebiteľom, v ktorom sa stanovuje, že nariadenie o poskytovaní informácií o potravinách spotrebiteľom sa uplatňuje bez toho, aby boli dotknuté požiadavky na označovanie stanovené v osobitných predpisoch Únie uplatniteľných na konkrétne potraviny.

⁽¹⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/2117 z 2. decembra 2021, ktorým sa mení nariadenie (EÚ) č. 1308/2013, ktorým sa vytvára spoločná organizácia trhov s poľnohospodárskymi výrobkami, nariadenie (EÚ) č. 1151/2012 o systémoch kvality pre poľnohospodárske výrobky a potraviny, nariadenie (EÚ) č. 251/2014 o vymedzení, opise, obchodnej úprave, označovaní a ochrane zemepisných označení aromatizovaných vínnych výrobkov a nariadenie (EÚ) č. 228/2013 o osobitných opatreniach v oblasti poľnohospodárstva v prospech najvzdialenejších regiónov Únie (Ú. v. EÚ L 435, 6.12.2021, s. 262).
https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/?uri=uriserv:OJ.L_.2021.435.01.0262.01.ENG.

⁽²⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1308/2013 zo 17. decembra 2013, ktorým sa vytvára spoločná organizácia trhov s poľnohospodárskymi výrobkami, a ktorým sa zrušujú nariadenia Rady (EHS) č. 922/72, (EHS) č. 234/79, (ES) č. 1037/2001 a (ES) č. 1234/2007 (Ú. v. EÚ L 347, 20.12.2013, s. 671).
<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/?uri=CELEX%3A32013R1308&qid=1697529611776>.

⁽³⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1169/2011 z 25. októbra 2011 o poskytovaní informácií o potravinách spotrebiteľom, ktorým sa menia a dopĺňajú nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1924/2006 a (ES) č. 1925/2006 a ktorým sa zrušuje smernica Komisie 87/250/EHS, smernica Rady 90/496/EHS, smernica Komisie 1999/10/ES, smernica Európskeho parlamentu a Rady 2000/13/ES, smernice Komisie 2002/67/ES a 2008/5/ES a nariadenie Komisie (ES) č. 608/2004 (Ú. v. EÚ L 304, 22.11.2011, s. 18).
<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/ALL/?uri=celex%3A32011R1169>

Preto sa v súvislosti s výživovými údajmi uplatňujú ustanovenia o poskytovaní informácií o potravinách spotrebiteľom, najmä príslušné ustanovenia článkov 30 až 35 nariadenia o poskytovaní informácií o potravinách spotrebiteľom, s výnimkou osobitného pravidla vymedzeného v zmenenom nariadení o spoločnej organizácii trhov, ktoré umožňuje obmedziť výživové údaje na obale alebo etikete na energetickú hodnotu a poskytnúť všetky výživové údaje elektronickými prostriedkami.

Pokiaľ ide o zoznam zložiek, takisto sa uplatňujú pravidlá poskytovania informácií o potravinách spotrebiteľom, najmä príslušné ustanovenia článkov 18 a 20, článku 21 ods. 1 a článku 22 a príloh VI až VIII, s výnimkou osobitných pravidiel stanovených v zmenenom nariadení o spoločnej organizácii trhov, ktoré umožňujú uvádzať zoznam zložiek elektronickými prostriedkami, a v delegovanom nariadení Komisie (EÚ) 2019/33⁽⁴⁾, najmä v článku 40 (zobrazenie na etikete), článku 41 (označovanie alergénnych látok), článku 48a (uvádzanie zložiek vína a výraz, ktorý sa má používať) a prílohe I (výrazy pre alergénne látky).

2. Ako sa majú na etikete uvádzať nové povinné informácie?

Ako povinné údaje stanovené v článku 119 zmeneného nariadenia o spoločnej organizácii trhov sa musia výživové údaje a zoznam zložiek uvádzať v súlade s článkom 40 ods. 1 delegovaného nariadenia (EÚ) 2019/33, t. j. v rovnakom zornom poli na nádobe ako ostatné povinné údaje, musia byť súčasne čitateľné bez potreby otáčať nádobu, musia byť zobrazené nezmazateľným písmom a jasne odlišiteľné od okolitého textu alebo grafiky.

Teda ak sú na obale alebo pripojenej etikete uvedené všetky povinné údaje, v rovnakom zornom poli sa musia uvádzať tieto povinné údaje: i) označenie kategórie vinárskeho výrobku (v relevantných prípadoch vrátane výrazu „odalkoholizované“/„čiastočne odalkoholizované“), pričom pre určité vína s chráneným označením pôvodu alebo chráneným zemepisným označením platí výnimka stanovená v článku 119 ods. 2 nariadenia o spoločnej organizácii trhov; ii) odkaz na chránené označenie pôvodu (CHOP) alebo chránené zemepisné označenie (CHZO) a jeho názov v prípade vín s CHZO/CHOP; iii) skutočný obsah alkoholu v objemových percentách; iv) údaj o proveniencii; v) názov fľašovateľa alebo v prípade niektorých kategórií výrobkov (4, 5, 6, 7) podľa potreby názov výrobcu alebo predajcu; vi) čistý obsah; vii) obsah cukru v prípade kategórií šumivých vín (4, 5, 6, 7); viii) výživové údaje; ix) zoznam zložiek; x) dátum minimálnej trvanlivosti v prípade vinárskych výrobkov, ktoré boli podrobené odalkoholizácii.

Ak sa výživové údaje a/alebo zoznam zložiek poskytujú elektronickými prostriedkami, odkaz (kód QR alebo podobný prostriedok) na výživové údaje a/alebo zoznam zložiek musí byť na etikete uvedený v rovnakom zornom poli ako ostatné povinné údaje.

Ak sa elektronickými prostriedkami poskytujú všetky výživové údaje, energetická hodnota, ktorá má byť zobrazená na obale alebo etikete, musí byť uvedená v rovnakom zornom poli ako ostatné povinné údaje.

Ak sa elektronickými prostriedkami poskytuje úplný zoznam zložiek, na obale alebo na etikete musia byť uvedené látky spôsobujúce alergie alebo neznášanlivosť, nemusia sa však nevyhnutne nachádzať v rovnakom zornom poli ako ostatné povinné informácie [uplatňuje sa výnimka podľa článku 40 ods. 2 delegovaného nariadenia (EÚ) 2019/33].

Výnimka stanovená v článku 40 ods. 2 delegovaného nariadenia (EÚ) 2019/33, na základe ktorej sa určité povinné údaje môžu uvádzať mimo toho istého zorného poľa, sa vzťahuje aj na označenie dovozcu, číslo šarže a dátum minimálnej trvanlivosti (v prípade odalkoholizovaných vín).

⁽⁴⁾ Delegované nariadenie Komisie (EÚ) 2019/33 zo 17. októbra 2018, ktorým sa dopĺňa nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1308/2013, pokiaľ ide o žiadosti o ochranu označení pôvodu, zemepisných označení a tradičných pojmov v sektore vinohradníctva a vinárstva, námietkové konanie, obmedzenie používania, zmeny špecifikácií výrobkov, zrušenie ochrany a označovanie a obchodnú úpravu (Ú. v. EÚ L 9, 11.1.2019, s. 2).
https://eur-lex.europa.eu/eli/reg_del/2019/33/oj

3. *Pri ktorých vínach a v ktorej fáze uvedenia na trh sa musia v deň začiatku uplatňovania nových ustanovení o označovaní uvádzať výživové údaje a zoznam zložiek? Platí to napr. pre víno v nádržiach/súdkoch/sudoch alebo len pre fľašované víno?*

Vo všeobecnosti sa tieto nové povinné údaje musia uvádzať na vínach uvádzaných na trh od príslušného dátumu začiatku uplatňovania stanoveného v nariadení (EÚ) 2021/2117, t. j. od 8. decembra 2023. Vína „vyrobené“ pred týmto dátumom sa však môžu naďalej uvádzať na trh podľa požiadaviek na označovanie platných pred 8. decembrom 2023, a to až do vyčerpania zásob.

V súlade s článkom 2 nariadenia o poskytovaní informácií o potravinách spotrebiteľom „povinné informácie o potravinách“ sú údaje, ktoré sa musia poskytnúť konečnému spotrebiteľovi; platí to bez ohľadu na nádobu, v ktorej sa potravina predáva. Toto ustanovenie sa vzťahuje aj na víno. Zodpovednosť hospodárskych subjektov v dodávateľskom reťazci, pokiaľ ide o označovanie a obchodnú úpravu, sa vysvetľuje v článku 8 nariadenia o poskytovaní informácií o potravinách spotrebiteľom, najmä v odseku 7.

4. *Kedy možno víno považovať za vyrobené?*

Podľa právnych predpisov EÚ výroba vína zahŕňa nielen alkoholové kvasenie, ale prípadne aj vykonávanie niektorých enologických postupov. V článku 80 nariadenia o spoločnej organizácii trhov sa uvádzajú enologické postupy, ktoré sa majú používať „pri výrobe a uchovávaní výrobkov uvedených v prílohe VII časti II“, a ďalej sa spresňuje, že enologické postupy sa používajú len na zabezpečenie riadnej vinifikácie, riadneho uchovávania alebo riadneho zrenia výrobku. Rovnaké prepojenie s výrobou a konzervovaním sa uvádza v článku 1 (rozsah pôsobnosti) a článku 3 (povolené enologické postupy) delegovaného nariadenia Komisie (EÚ) 2019/934 ⁽⁵⁾.

V tejto súvislosti sa vinársky výrobok považuje za „vyrobený“, ak dosahuje vlastnosti a spĺňa požiadavky stanovené pre dotknutú kategóriu vína v časti II prílohy VII k nariadeniu o spoločnej organizácii trhov, a to v príslušných prípadoch aj prostredníctvom vykonávania povolených enologických postupov na základe pravidiel stanovených v článku 80 uvedeného nariadenia a prílohe VIII k nemu.

Napríklad „víno“ (kategória 1) je produkt získaný výhradne úplným alebo čiastočným alkoholovým kvasením pomletého alebo nepomletého čerstvého hrozna alebo hrozňového muštu. Okrem toho musí víno dosahovať požadovaný obsah alkoholu a kyslosť, ako sa stanovuje v časti II bode 1 prílohy VII k nariadeniu o spoločnej organizácii trhov.

Čo sa týka „šumivého vína“ (kategória 4), ak sa vyrába prostredníctvom druhotného alkoholového kvasenia, možno ho považovať za „vyrobené“ až vtedy, keď sa uskutoční druhotné kvasenie a výrobok dosiahne príslušný obsah alkoholu a podmienky pretlaku, ako sa stanovuje v časti II prílohy VII k nariadeniu o spoločnej organizácii trhov. Len samotná vinifikácia základných vín alebo príprava cuvée pred 8. decembrom 2023 neodôvodňujú výnimku z označovania výživovej hodnoty.

Po výrobe sa podľa článku 80 nariadenia o spoločnej organizácii trhov môžu vykonávať ďalšie enologické postupy na účely zaistenia riadneho uchovávania alebo riadneho zrenia vinárskeho výrobku.

5. *Ako sa budú overovať pravidlá označovania, najmä pokiaľ ide o „vyrobené“ vína?*

Presadzovanie pravidiel označovania vín je v kompetencii orgánov členských štátov.

Všetky domáce alebo dovezené vína uvedené na trh EÚ po 8. decembri 2023 musia v zásade spĺňať nové požiadavky na označovanie. Víno vyrobené pred 8. decembrom 2023 (pokiaľ ide o to, kedy sa víno považuje za „vyrobené“, pozri otázku 4) sa môže naďalej uvádzať na trh v súlade s požiadavkami na označovanie platnými pred uvedeným dátumom až do vyčerpania zásob. Pokiaľ ide o dovezené vína, vína dovezené pred týmto dátumom sa považujú za vína vyrobené pred týmto dátumom, čo znamená, že táto výnimka platí aj pre ne.

⁽⁵⁾ Delegované nariadenie Komisie (EÚ) 2019/934 z 12. marca 2019, ktorým sa dopĺňa nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1308/2013, pokiaľ ide o vinohradnícke oblasti, v ktorých sa môže zvýšiť obsah alkoholu, povolené enologické postupy a obmedzenia uplatniteľné na výrobu a konzervovanie vinárskych výrobkov, minimálny percentuálny podiel alkoholu pri vedľajších produktoch a ich zneškodňovanie a zverejňovanie dokumentov OIV (Ú. v. EÚ L 149, 7.6.2019, s. 1).
<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/sk/ALL/?uri=CELEX:32019R0934>

Zoznam zložiek

6. V akej forme sa má uvádzať zoznam zložiek?

Keďže pre víno nie sú určené žiadne osobitné pravidlá, forma uvádzania zoznamu zložiek sa riadi všeobecnými pravidlami nariadenia o poskytovaní informácií o potravinách spotrebiteľom. Tieto pravidlá sú vymedzené v článkoch 18 až 22 nariadenia o poskytovaní informácií o potravinách spotrebiteľom (pozri odpoveď na otázku 1). Pokiaľ ide o uvádzanie zoznamu:

- Zoznam zložiek sa musí uvádzať za nadpisom obsahujúcim slovo „zloženie“.
- Zoznam musí zahŕňať zložky v zostupnom poradí podľa hmotnosti, ako sú zaznamenané v čase ich použitia pri výrobe potraviny. Zložky predstavujúce menej ako 2 % hotového výrobku sa môžu vymenovať v rozličnom poradí za ostatnými zložkami.
- Zložky sa označujú ich špecifickým názvom, pričom platia výnimky stanovené v nariadení o poskytovaní informácií o potravinách spotrebiteľom a v delegovanom nariadení (EÚ) 2019/33 (napr. „hrozno“ ako surovina).

7. Ako sa majú pomenúvať prídavné látky a technologické pomocné látky používané pri výrobe vína? Treba prídavné látky uvádzať spolu s ich technologickou funkciou?

V súlade s časťou C prílohy VII k nariadeniu o poskytovaní informácií o potravinách spotrebiteľom sa prídavné látky musia v zozname zložiek označovať názvom ich funkčnej kategórie, za ktorým nasleduje ich špecifický názov alebo prípadne číslo E. V ustanoveniach o označovaní vín sa v tejto súvislosti neurčujú žiadne ďalšie požiadavky na obchodnú úpravu.

Úplný zoznam prídavných látok a technologických pomocných látok, ktoré sa môžu používať pri výrobe vína, sa uvádza v tabuľke 2 v časti A prílohy I k delegovanému nariadeniu (EÚ) 2019/934. V uvedenej tabuľke sú zoskupené do príslušných funkčných kategórií (regulátory kyslosti, konzervačné látky/antioxidanty, stabilizátory atď.) a uvádzajú sa v nej výrazy, ktorými treba pomenúvať funkčné kategórie a látky, ktoré sa majú uvádzať v zozname zložiek, pričom sa majú používať uvedené názvy (stĺpec 1) alebo prípadne čísla E prídavných látok (stĺpec 2).

V článku 48a ods. 5 delegovaného nariadenia (EÚ) 2019/33 sa stanovuje možnosť uvádzať prídavné látky v kategóriách „regulátory kyslosti“ a „stabilizátory“, ktoré sú podobné alebo navzájom zameniteľné, pomocou výrazu „obsahuje ... a/alebo ...“, za ktorým nasledujú najviac tri prídavné látky, z ktorých aspoň jedna sa nachádza v konečnom výrobku.

8. Majú sa v zozname zložiek uvádzať len alergénne prídavné látky a technologické pomocné látky?

Prídavné látky v potravinách sa považujú za zložku v súlade so všeobecným vymedzením pojmu „zložka“ podľa nariadenia o poskytovaní informácií o potravinách spotrebiteľom [článok 2 bod 2 písm. f)], a preto sú všetky prídavné látky používané pri výrobe vína neoddeliteľnou súčasťou zoznamu zložiek. V súlade s článkom 20 písm. b) nariadenia o poskytovaní informácií o potravinách spotrebiteľom sa v zozname zložiek nemusia uvádzať prídavné látky v potravinách a enzýmy používané ako technologické pomocné látky. V článku 9 ods. 1 písm. c) toho istého nariadenia sa však stanovuje povinnosť uviesť akúkoľvek zložku alebo technologickú pomocnú látku, ktorá spôsobuje alergie alebo neznášanlivosť a ktorá sa používa pri výrobe výrobku, pričom sa nachádza aj v konečnom výrobku, aj keď v pozmenenom stave.

Všetky prídavné látky a technologické pomocné látky povolené pri výrobe vína v EÚ sú uvedené v tabuľke 2 v časti A prílohy I k delegovanému nariadeniu (EÚ) 2019/934.

Možno to teda zhrnúť tak, že zoznam zložiek musí obsahovať všetky prídavné látky a technologické pomocné látky spôsobujúce alergie alebo neznášanlivosť, ktoré sa používajú pri výrobe označeného vína a nachádzajú sa aj v konečnom výrobku.

9. *Ako treba na etikete označovať alergénne látky?*

Na etikete musia byť uvedené všetky látky spôsobujúce alergie alebo neznášanlivosť, ktoré sa nachádzajú v konečnom výrobku, aj keď v pozmenenom stave. Na etikete ich možno uviesť dvoma spôsobmi:

- a) V prípade, že je zoznam zložiek uvedený na etikete, v zozname zložiek sa ako zložky musia vymenovať všetky látky spôsobujúce alergie alebo neznášanlivosť. Názov látky alebo výrobku musí byť zdôraznený prostredníctvom sadzby, ktorá ho jasne odlíši od zvyšnej časti zoznamu zložiek, napríklad prostredníctvom písma, štýlu alebo farby pozadia, v súlade s článkom 21 ods. 1 nariadenia o poskytovaní informácií o potravinách spotrebiteľom.
 - b) V prípade uvádzania zoznamu zložiek elektronickými prostriedkami musia byť všetky látky spôsobujúce alergie alebo neznášanlivosť uvedené na obale alebo etikete pripevnenej k nemu. Musí im predchádzať slovo „obsahuje“, za ktorým nasleduje názov príslušnej látky (látok) alebo výrobku (výrobkov) zobrazený v súlade s článkom 41, článkom 48a ods. 4 delegovaného nariadenia (EÚ) 2019/33 a prílohou I k nemu. V takom prípade by sa mal úplný zoznam zložiek uvádzaný elektronickými prostriedkami riadiť rovnakými pravidlami, ako sa opisuje v písmene a).
10. *Ak je na etikete uvedený zoznam zložiek zahŕňajúci alergénne látky, môžu sa informácie o alergénoch zopakovať pomocou slova „obsahuje...“ alebo pomocou piktogramu?*

Informácie o látkach spôsobujúcich alergie alebo neznášanlivosť by sa nemali opakovať, pričom tým nie sú dotknuté existujúce predpisy Únie uplatniteľné na konkrétne potraviny ⁽⁶⁾. V nariadení o poskytovaní informácií o potravinách spotrebiteľom sa výslovne vyžaduje, aby sa v zozname zložiek uvádzali informácie o látkach, ktoré spôsobujú alergie alebo neznášanlivosť. Ak sa zoznam zložiek neuvádza, takéto látky sa musia označiť pomocou slova „obsahuje“, za ktorým nasleduje názov látky alebo výrobku.

Pokiaľ ide o víno, v súlade s článkom 41 ods. 2 delegovaného nariadenia (EÚ) 2019/33 je jedinou možnosťou, ako tieto informácie zopakovať, použitie piktogramu ako nepovinnej informácie sprevádzajúcej predmetné povinné údaje.

11. *Aké sú pravidlá uvádzania látok spôsobujúcich alergie alebo neznášanlivosť na etikete?*

V článku 41 delegovaného nariadenia (EÚ) 2019/33 sa stanovujú pojmy, ktoré sa musia používať na označovanie určitých látok alebo výrobkov, ktoré spôsobujú alergie alebo neznášanlivosť, ako sa uvádza v článku 21 nariadenia o poskytovaní informácií o potravinách spotrebiteľom, pokiaľ ide o siričitaný, vajcia a výrobky z vajec a mlieko a mliečne výrobky. Zoznam týchto pojmov sa uvádza v časti A prílohy I k uvedenému nariadeniu.

Tieto pojmy treba naďalej používať aj v zoznamoch zložiek v záujme konzistentnosti a vzhľadom na to, že ich spotrebiteľia poznajú.

V článku 48a ods. 4 delegovaného nariadenia (EÚ) 2019/33 sa odkazuje na iné látky spôsobujúce alergie alebo neznášanlivosť než látky uvedené v článku 41, keďže na niektoré známe alergénne látky sa článok 41 nevzťahuje. V týchto veľmi obmedzených prípadoch musia byť látky spôsobujúce alergie alebo neznášanlivosť označené ich špecifickým názvom, ako sa stanovuje v stĺpci 1 tabuľky 2 v časti A prílohy I k delegovanému nariadeniu (EÚ) 2019/334 (napr. „pšeničná bielkovina“).

12. *Treba v zozname zložiek uvádzať látky používané na obohatenie?*

Áno, látky používané na obohatenie sa považujú za zložky v zmysle článku 2 bodu 2 písm. f) nariadenia o poskytovaní informácií o potravinách spotrebiteľom, keďže sa pridávajú počas výroby a nachádzajú sa v konečnom výrobku, aj keď v pozmenenom stave, a preto by mali byť uvedené v zozname zložiek.

⁽⁶⁾ Oznámenie Komisie z 13. júla 2017 týkajúce sa poskytovania informácií o látkach alebo výrobkoch, ktoré spôsobujú alergie alebo neznášanlivosť, uvedených v prílohe II k nariadeniu Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1169/2011 o poskytovaní informácií o potravinách spotrebiteľom (Ú. v. EÚ C 428, 13.12.2017, s. 1). [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/PDF/?uri=CELEX:52017XC1213\(01\)](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/PDF/?uri=CELEX:52017XC1213(01)).

13. Ako treba v zozname zložiek uviesť cukor na obohatenie?

Povolené procesy a látky na obohatovanie sú opísané v časti I prílohy VIII k nariadeniu o spoločnej organizácii trhov. V súlade s pravidlami vymedzenými pre zoznam zložiek vinárskych výrobkov v článku 48a ods. 2 nariadenia (EÚ) 2019/33 sa zahustený hroznový mušt aj rektifikovaný zahustený hroznový mušt môžu nahradiť pojmom „zahustený hroznový mušt“ alebo sa môžu zoskupiť a uviesť v zozname zložiek len ako „zahustený hroznový mušt“. Sacharóza, ktorá je ďalšou látkou povolenou na obohatovanie, musí byť uvedená samostatne. V časti B prílohy VII k nariadeniu o poskytovaní informácií o potravinách spotrebiteľom sa povoľuje označovať „všetky druhy sacharózy“ slovom „cukor“, nie je to však povinné označenie.

14. Musia sa kvasinky uvádzať ako zložka?

Kvasinky používané na výrobu vína sa nemusia uvádzať ako zložka. Používajú sa ako technologické pomocné látky, ako sa uvádza v tabuľke 2 v časti A prílohy I k delegovanému nariadeniu (EÚ) 2019/934. V súlade s článkom 20 písm. b) bodom ii) nariadenia o poskytovaní informácií o potravinách spotrebiteľom sa v zozname zložiek nemusia uvádzať prídavné látky v potravinách používané ako technologické pomocné látky. Ostatné súčasti alebo časti kvasiniek, ktoré sa pri výrobe vína používajú na iný účel, sa takisto považujú za technologické pomocné látky, a preto sa na ne vzťahuje rovnaká výnimka. Jediná kvasinková zložka, ktorá sa musí uvádzať v zozname zložiek, je kvasinkový manoproteín, pretože sa používa ako prídavná látka, ako sa stanovuje v tabuľke 2 v časti A prílohy I k delegovanému nariadeniu (EÚ) 2019/934.

15. Ak označenie obsahuje všetky možné alternatívy v skupine regulátorov kyslosti a stabilizátorov, treba ich uvádzať v nejakom osobitnom poradí?

Nie. Jediná požiadavka týkajúca sa poradia zobrazovania zložiek sa stanovuje v článku 18 ods. 1 v spojení s časťou A prílohy VII k nariadeniu o poskytovaní informácií o potravinách spotrebiteľom. Osobitné poradie podľa bodu 6 časti A prílohy VII k nariadeniu o poskytovaní informácií o potravinách spotrebiteľom sa navyše nemusí dodržiavať v prípade všetkých zložiek, ktoré tvoria menej ako 2 % konečného výrobku.

16. Má po výrazoch „plnené do fľaš v ochrannej atmosfére“ alebo „plnenie do fľaš sa môže uskutočňovať v ochrannej atmosfére“ nasledovať označenie použitého baliaceho plynu alebo treba prípadne uvádzať možné alternatívy baliaceho plynu?

V článku 48a ods. 6 delegovaného nariadenia (EÚ) 2019/33 sa jasne uvádza, že „[u]vedenie prídavných látok patriacich do kategórie ‚baliace plyny‘ v zozname zložiek sa **môže nahradiť** špecifickým údajom ‚Plnené do fľaš v ochrannej atmosfére‘ alebo ‚Plnenie do fľaš sa môže uskutočňovať v ochrannej atmosfére‘“. Ak sa použije jeden z týchto špecifických údajov, konkrétne použité plyny netreba uvádzať osobitne, a to ani v zozname zložiek, ani ako doplnenie k špecifickému údaju. V prípade použitia baliacich plynov musí byť odkaz na ne zobrazený s uvedenými špecifickými údajmi uvedený v rovnakom zornom poli ako zoznam zložiek.

Ak sú baliace plyny uvedené v zozname zložiek (t. j. ak sa neuvedie špecifický údaj), platia pri ich uvádzaní rovnaké pravidlá ako pre všetky ostatné prídavné látky (t. j. funkčná kategória a po nej názov alebo prípadne číslo E).

17. Ak sa používajú alternatívne baliace plyny, treba baliace plyny uvádzať v nejakom osobitnom poradí?

V delegovanom nariadení (EÚ) 2019/33 sa nepovoľuje uvádzať alternatívne baliace plyny. V zozname zložiek treba uviesť konkrétny použitý baliaci plyn pomocou jeho špecifického názvu alebo ho treba nahradiť jedným z týchto údajov: „Plnené do fľaš v ochrannej atmosfére“ alebo „Plnenie do fľaš sa môže uskutočňovať v ochrannej atmosfére“.

18. Ako treba na etikete uvádzať hlavnú zložku vína? Podľa vymedzenia pojmu sa víno vyrába z celého alebo pomletého hrozna alebo hroznového muštu. Hroznový mušt je prirodzený medziprodukt, ktorý je vyrobený priamo z hrozna. V ktorých situáciách treba teda ako zložku uvádzať mušt a v ktorých situáciách treba ako zložku uvádzať hrozno?

Ako vyplýva z článku 48a ods. 1 delegovaného nariadenia (EÚ) 2019/33, suroviny, ktoré tvoria „hlavnú zložku“ vína, možno označiť tak, že sa presne uvedie, či bolo použité hrozno, pomleté hrozno a/alebo hroznový mušt, alebo tak, že sa všetky tieto pojmy nahradia jediným pojmom „hrozno“. Týmto ustanovením sa hospodárskym subjektom poskytuje možnosť zjednodušenia, ktorú môžu využiť na dobrovoľnom základe.

Výživové údaje

19. V akej forme sa majú uvádzať výživové údaje? Treba použiť tabuľku alebo sú povolené aj iné formy?

Prezentácia výživových údajov je upravená v článku 34 nariadenia o poskytovaní informácií o potravinách spotrebiteľom.

Ak to priestor dovoľuje, výživové údaje sa prezentujú v podobe tabuľky s číslami pod sebou. Ak priestor tabuľkovú formu nedovoľuje, údaje sa môžu uvádzať v riadkoch. Ak sa výživové údaje poskytujú elektronickými prostriedkami, mali by sa vždy uvádzať v podobe tabuľky s číslami pod sebou, pretože v takom prípade neexistujú priestorové obmedzenia.

Poradie uvádzania jednotlivých prvkov výživových údajov sa vymedzuje v prílohe XV k nariadeniu o poskytovaní informácií o potravinách spotrebiteľom. V prípade povinných prvkov sa uplatňuje toto poradie: energia, tuky (z toho nasýtené mastné kyseliny...), sacharidy (z toho cukry...), bielkoviny, soľ. Alebo v podobe tabuľky:

energia
tuky
z toho
– nasýtené mastné kyseliny
sacharidy
z toho
– cukry
bielkoviny
soľ

Existujú aj osobitné pravidlá pre poradie ďalších prvkov, ktoré sa môžu doplniť do výživových údajov podľa článku 30 ods. 2 nariadenia o poskytovaní informácií o potravinách spotrebiteľom [napr. alkoholické cukry (polyoly)], nejde však o povinné údaje.

Ak je obsah výživových údajov na obale alebo etikete obmedzený na energetickú hodnotu, t. j. v prípadoch, keď sa všetky výživové údaje poskytujú elektronickými prostriedkami, v článku 119 novom odseku 4 zmeneného nariadenia o spoločnej organizácii trhov sa výslovne umožňuje vyjadriť energetickú hodnotu použitím symbolu „E“, za ktorým nasleduje hodnota.

20. V nariadení o poskytovaní informácií o potravinách spotrebiteľom sa stanovuje povinnosť uvádzať okrem energetickej hodnoty aj množstvo tukov, nasýtených mastných kyselín, sacharidov, cukrov, bielkovín a soli. Ak víno niektorý z týchto prvkov vôbec neobsahuje (napr. tuky alebo nasýtené mastné kyseliny), má sa príslušný obsah uvádzať číslom „0“ alebo tuky na etikete jednoducho uvádzať netreba?

V článku 34 ods. 5 nariadenia o poskytovaní informácií o potravinách spotrebiteľom sa stanovuje, že ak je energetická hodnota alebo množstvo živín vo výrobku zanedbateľné, informácie o týchto prvkoch možno nahradiť tvrdením, ako napríklad „obsahuje zanedbateľné množstvá...“, ktoré sa uvádza v tesnej blízkosti výživových údajov.

Inak sa musia všetky povinné prvky uvádzať v poradí určenom v článku 34 nariadenia o poskytovaní informácií o potravinách spotrebiteľom, a to aj vtedy, keď je ich obsah nulový.

21. Je vo výživových údajoch potrebné uvádzať ešte nejakú ďalšiu látku okrem tukov, nasýtených mastných kyselín, sacharidov, cukrov, bielkovín a soli?

V súlade s článkom 30 ods. 1 nariadenia o poskytovaní informácií o potravinách spotrebiteľom musia povinné výživové údaje obsahovať energetickú hodnotu a množstvo tukov, nasýtených mastných kyselín, sacharidov, cukrov, bielkovín a soli. V súlade s článkom 30 ods. 2 toho istého nariadenia sa môže povinný obsah v relevantných prípadoch doplniť o uvedenie množstva jedného alebo viacerých z týchto látok: mononenasýtené mastné kyseliny, polynenasýtené mastné kyseliny, alkoholické cukry (polyoly), škrob, vláknina, ktorýkoľvek z vitamínov alebo ktorákolvek z minerálnych látok uvedených v časti A bode 1 prílohy XIII a prítomných vo významných množstvách, ako je vymedzené v časti A bode 2 prílohy XIII k uvedenému nariadeniu.

22. *Ako sa stanovujú hodnoty jednotlivých výživových údajov? Treba vykonať analýzu pri každom víne a každom zbere alebo sa hodnoty môžu určiť aj výpočtom (napr. vypočítanie počtu kalórií z obsahu alkoholu a zo zvyškového cukru)?*

Pokiaľ ide o označovanie hodnôt výživových údajov, uplatňujú sa príslušné články nariadenia o poskytovaní informácií o potravinách spotrebiteľom.

Konkrétne podľa článku 31 (výpočet) predstavujú hodnoty výživových údajov priemerné hodnoty založené na: a) analýze potraviny výrobcom; b) známych alebo skutočných priemerných hodnotách použitých zložiek alebo c) všeobecne ustanovených a akceptovaných údajoch.

Energetická hodnota sa musí vypočítať pomocou konverzných koeficientov stanovených v prílohe XIV k nariadeniu o poskytovaní informácií o potravinách spotrebiteľom a uvádza sa v kilojouloch (kJ) a kilokalóriách (kcal), pričom na prvom mieste sa uvádzajú kilojouly a na druhom kilokalórie, ako sa stanovuje v prílohe XV k uvedenému nariadeniu.

Energetická hodnota a výživová hodnota sa musia uvádzať na 100 g alebo na 100 ml (článok 32 ods. 2 nariadenia o poskytovaní informácií o potravinách spotrebiteľom).

23. *Vzhľadom na charakter výroby vína sa jednotlivé šarže môžu navzájom líšiť. Aký je limit tolerancie pre rozdiel medzi údajmi na etikete a skutočným energetickým a výživovým obsahom vína?*

Pri víne platia rovnaké tolerancie pre výživové údaje, ako sa vymedzuje v nariadení o poskytovaní informácií o potravinách spotrebiteľom, v ktorom sa uvádza, že energetická hodnota a množstvo živín sa majú vyjadrovať ako „priemerná hodnota“, ktorá sa vymedzuje ako hodnota, ktorá najlepšie vyjadruje množstvo určitej živiny obsiahnutej v danej potravine a odráža prípustné prirodzené výkyvy potravín, sezónne výkyvy, spotrebiteľské návyky a ďalšie faktory, ktoré môžu spôsobiť kolísanie skutočných hodnôt (pozri bod 13 prílohy I k nariadeniu o poskytovaní informácií o potravinách spotrebiteľom).

Útvary Komisie vydali pre príslušné orgány členských štátov usmerňovací dokument ⁽⁷⁾ o stanovovaní tolerancií pre výživové hodnoty uvádzané na etikete. Útvary Komisie zároveň vydali súhrnnú tabuľku ⁽⁸⁾, ktorá poskytuje prehľad rôznych hodnôt tolerancie zahrnutých v usmerňovacom dokumente.

V usmerňovacom dokumente sa uvádza, že prevádzkovatelia potravinárskych podnikov by mali konať dobromyseľne s cieľom zaistiť vysoký stupeň presnosti výživových údajov. Deklarované hodnoty by predovšetkým mali zodpovedať priemerným hodnotám naprieč viacerými šaržami a nemali by byť stanovené na jednom či druhom krajnom bode vymedzeného rozsahu tolerancie.

Pri uvádzaní obsahu alkoholu však platia pravidlá tolerancie podľa článku 44 delegovaného nariadenia (EÚ) 2019/33.

24. *Aké sú tolerancie medzi hodnotami uvedenými na etikete a skutočným obsahom vo víne v prípade, že sa uvedené hodnoty môžu meniť počas rokov zrenia vína?*

V súlade s článkom 31 ods. 3 nariadenia o poskytovaní informácií o potravinách spotrebiteľom musia byť energetická hodnota a množstvo živín, ako sa uvádza v článku 30 ods. 1 až 5, rovnaké ako v predávanej potravine, pričom sa prihliada aj na tolerancie opísané v predchádzajúcej otázke.

25. *Aká má byť veľkosť znakov?*

Všeobecné pravidlá uvádzania povinných údajov o vinárskych výrobkoch podľa článku 119 nariadenia o spoločnej organizácii trhov sú vymedzené v článku 40 delegovaného nariadenia (EÚ) 2019/33. V súlade s článkom 40 ods. 3 musí byť veľkosť znakov pri týchto povinných údajoch, ako aj znakov použitých na označenie výživových údajov a zoznamu zložiek minimálne 1,2 mm bez ohľadu na druh použitého písma.

⁽⁷⁾ https://food.ec.europa.eu/system/files/2016-10/labelling_nutrition-vitamins_minerals-guidance_tolerances_1212_en.pdf

⁽⁸⁾ https://food.ec.europa.eu/system/files/2016-10/labelling_nutrition-vitamins_minerals-guidance_tolerances_summary_table_012013_en.pdf

Elektronické označovanie

26. *Bude existovať povinný osobitný systém/softvér na poskytovanie informácií elektronickými prostriedkami? Môžu sa pri poskytovaní všetkých výživových údajov elektronickými prostriedkami uvedenými na obale využívať menej bežné 2D kódy?*

V zmenenom nariadení o spoločnej organizácii trhov sa neuvádza, ktoré elektronické prostriedky sa majú používať na poskytovanie výživových údajov a zoznamu zložiek mimo etikety, ani sa v ňom nešpecifikujú konkrétne typy elektronického prístupu k týmto informáciám. Jedinou podmienkou stanovenou v zmenenom nariadení o spoločnej organizácii trhov týkajúcou sa fungovania elektronických prostriedkov je, že používaný systém nesmie získavať ani sledovať údaje o používateľovi. Komisia nemá príslušnú právomoc určovať ďalšie pravidlá elektronického označovania ani konkrétne elektronické prostriedky, ktoré sa majú používať.

Informácie sa v zásade môžu poskytovať akýmkoľvek elektronickými prostriedkami alebo prostriedkami elektronického označovania, ku ktorým môže verejnosť získať prístup prostredníctvom akéhokoľvek druhu čiarového kódu (kód QR, 2D kód iný ako kód QR, 1D kód, čip) poskytujúceho odkaz na online informácie, ktoré možno získať pomocou univerzálnych prístupových nástrojov (napr. smartfónu).

V prípade odkazu na elektronické informácie zobrazeného na obale alebo etikete treba dodržiavať požiadavky uvedené v článkoch 12 a 13 nariadenia o poskytovaní informácií o potravinách spotrebiteľom týkajúce sa uvádzania povinných údajov. Konkrétne musí byť tento odkaz zobrazený priamo na obale alebo etikete, musí sa nachádzať na nápadnom mieste tak, aby bol ľahko viditeľný, jasne čitateľný a v prípade potreby nezmazateľný. Nesmie byť žiadnym spôsobom skrytý, zakrytý, nesmie sa od neho odvádzať pozornosť a nesmie ho ani narušovať iný text alebo obrázky či iný rušivý materiál.

Okrem toho by mal poskytovať jednoduchý, priamy a univerzálny prístup k informáciám spôsobom, ktorý je porovnateľný s uvádzaním údajov na obale alebo pripojenej etikete. Používanie vysoko špecializovaných alebo neobvyklých prostriedkov prístupu k informáciám by znamenalo nesplnenie cieľov elektronického označovania a takéto prostriedky by sa nepovažovali za vhodný podporný nástroj na poskytovanie informácií spotrebiteľom.

27. *Môže sa pri poskytovaní všetkých výživových údajov a zoznamu zložiek elektronickými prostriedkami používať kód QR na etikete vína, ktorý odkazuje na elektronickú etiketu obsahujúcu všetky výživové údaje a zoznam zložiek?*

V zmenenom nariadení o spoločnej organizácii trhov sa stanovuje, že výživové údaje aj zoznam zložiek sa môžu uvádzať „elektronickými prostriedkami, ktoré sú uvedené na obale alebo etikete pripevnenej k nemu“. Kódy QR sú vskutku jednou z možných metód, ako poskytnúť spotrebiteľom na etikete alebo na obale prístup k uvedeným elektronickým informáciám.

28. *Môže sa kód QR doplniť ako ďalšia „nálepka“ k pôvodnej etikete na fľaši alebo musí byť súčasťou pôvodnej etikety výrobcu?*

V oznámení Komisie o otázkach týkajúcich sa uplatňovania nariadenia o poskytovaní informácií o potravinách spotrebiteľom (*) sa v oddiele 2.2 stanovuje, že „[e]tikety nesmú byť ľahko odstrániteľné, aby sa tak neohrozila dostupnosť alebo prístupnosť povinných informácií o potravinách pre spotrebiteľa“.

Okrem toho pri poskytovaní podrobných informácií týkajúcich sa zoznamu zložiek a výživových údajov elektronickými prostriedkami nezakladá povinnosť uvádzať príslušné informácie v súlade s právnymi predpismi EÚ bez ohľadu na to, či má kód QR podobu nálepky alebo nie. V súlade s článkom 40 ods. 1 delegovaného nariadenia (EÚ) 2019/33 sa musí zabezpečiť najmä to, aby sa informácie týkajúce sa zoznamu zložiek a výživových údajov, ktoré sú povinnými údajmi (článok 119 zmeneného nariadenia o spoločnej organizácii trhov), uvádzali v rovnakom zornom poli ako ostatné povinné údaje a boli súčasne čitateľné bez potreby otáčať nádobu a takisto aby boli zobrazené nezmazateľným písmom a jasne odlíšiteľné od okolitého textu alebo grafiky.

(*) Oznámenie Komisie o otázkach týkajúcich sa uplatňovania nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1169/2011 o poskytovaní informácií o potravinách spotrebiteľom (Ú. v. EÚ C 196, 8.6.2018, s. 1).
<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/ALL/?uri=CELEX%3A52018XC0608%2801%29>

29. Existujú v súvislosti s výživovými údajmi a ich elektronickým zobrazením nejaké špecifikácie týkajúce sa úpravy alebo si možno úpravu prispôbiť?

Pravidlá prezentácie výživových údajov sú vymedzené v článku 34 nariadenia o poskytovaní informácií o potravinách spotrebiteľom, ako sa uvádza aj v predchádzajúcom oddiele, najmä v otázke 19 (pozri aj oddiel 3 oznámenia Komisie o otázkach týkajúcich sa uplatňovania nariadenia o poskytovaní informácií o potravinách spotrebiteľom⁸). Tieto pravidlá sa vzťahujú na výživové údaje, či už sú uvedené na fyzickej etikete, alebo sa poskytujú elektronickými prostriedkami.

30. Môže byť „elektronická etiketa“, ktorá obsahuje všetky výživové údaje a zoznam zložiek, prostredníctvom kódu QR alebo podobného prostriedku prepojená s domovskou stránkou výrobcu ako súčasť jeho webového sídla?

V článku 119 ods. 5 zmeneného nariadenia o spoločnej organizácii trhov sa stanovuje, že informácie o všetkých výživových údajoch a zozname zložiek sa nesmú zobrazovať spolu s inými informáciami určenými na predajné alebo marketingové účely a že sa nesmú získavať ani sledovať žiadne údaje o používateľovi. Útvary Komisie zastávajú názor, že prezentácia týchto povinných informácií ako súčasť webového sídla výrobcu podľa všetkého nie je v súlade s podmienkami stanovenými v článku 119 ods. 5, keďže webové sídlo výrobcu vína zvyčajne obsahuje obchodné informácie dôležité pre marketing a/alebo predaj. Webové sídla navyše zvyčajne sledujú informácie o používateľoch.

Elektronické prostriedky/platforma, na ktorej sa informácie nachádzajú, by mali poskytovať rovnaké záruky týkajúce sa čitateľnosti, stability, spoľahlivosti, trvácnosti a presnosti informácií počas celej životnosti výrobku ako v situácii, keď sú tieto informácie uvedené na obale alebo pripojenej etikete. Zdá sa otázne, ako možno tieto vlastnosti zaručiť v prípade, že sa informácie nachádzajú na webovom sídle výrobcu, ktoré sa môže kedykoľvek ľahko zmeniť dokonca aj vtedy, keď je výrobok už na trhu.

31. Môžu výrobcovia na etiketách okrem kódov, ktoré sú „elektronickými prostriedkami“, uvádzať aj ďalšie kódy QR na zobrazenie marketingových informácií?

Poskytovanie dodatočných dobrovoľných informácií na etikete, napríklad uvádzanie ďalšieho kódu QR, je upravené v článku 118 nariadenia o spoločnej organizácii trhov, podľa ktorého označenie vinárskych výrobkov nemožno doplniť o žiadne ďalšie údaje, ak tieto údaje nespĺňajú požiadavky nariadenia o poskytovaní informácií o potravinách spotrebiteľom.

V článku 36 ods. 2 nariadenia o poskytovaní informácií o potravinách spotrebiteľom sa stanovuje, že informácie o potravinách poskytnuté na dobrovoľnom základe nesmú uvádzať spotrebiteľa do omylu; nesmú byť pre spotrebiteľa nejednoznačné ani mätúce; a podľa potreby musia byť založené na relevantných vedeckých údajoch. V článku 37 nariadenia o poskytovaní informácií o potravinách spotrebiteľom sa stanovuje, že takéto informácie sa nesmú zobrazovať na úkor priestoru, ktorý je k dispozícii pre povinné informácie o potravinách.

Ak sa použijú akékoľvek ďalšie kódy QR, nemalo by to spotrebiteľov uvádzať do omylu ani miasť a nemalo by to uberať z priestoru, ktorý je k dispozícii pre povinné údaje, medzi ktoré patria aj kódy umožňujúce prístup k povinným informáciám poskytovaným elektronickými prostriedkami.

32. Môže sa vytvoriť jeden kód QR, ktorý bude slúžiť ako kód EAN a zároveň bude nosičom povinných údajov ako zoznam zložiek a výživové hodnoty?

Pri prezentácii informácií nemá byť hlavným hľadiskom to, či sú povinné alebo nie, ale to, komu sú dané informácie určené a na aký účel sa jednotlivé informácie poskytujú.

V prípade povinného označovania informácií, ktoré sa poskytujú elektronickými prostriedkami (zoznam zložiek a výživové údaje), sú cieľovou skupinou spotrebiteľa, ktorí by mali mať možnosť získať okamžitý prístup k informáciám, ktoré sú presné a nie sú pre nich zavádzajúce. Informácie z kódu EAN nie sú určené spotrebiteľom, ale hospodárskym subjektom (výrobcom, predajcom, dodávateľom), ktoré ich používajú na identifikáciu tovaru a uľahčenie a monitorovanie marketingových operácií.

Použitie jedného kódu QR nie je vylúčené, ak sa pri jeho skenovaní zabezpečí jasné oddelenie informácií určených spotrebiteľom od informácií určených hospodárskym subjektom. Inými slovami, treba zabrániť tomu, aby boli spotrebiteľa pri skenovaní tohto spoločného kódu vystavení informáciám, ktoré sú pre nich nepodstatné.

33. *Možno túto požiadavku splniť tak, že na etikete bude vytlačená adresa webového sídla, na ktorej by spotrebiteľ mohol nájsť príslušné informácie?*

Vytlačenie prostej adresy webového sídla na etikete nemožno považovať za splnenie povinností týkajúcich sa poskytovania povinných údajov elektronickými prostriedkami. Podľa vymedzenia musia byť príslušné informácie priamo prístupné prostredníctvom strojovo čitateľného kódu, ktorý poskytuje k príslušným informáciám priamy prístup. Kód na etikete sa musí dať načítať/naskenovať pomocou univerzálneho prístupového zariadenia, napríklad smartfónu, ktoré používateľa nasmeruje na príslušné informácie.

34. *Môžu etikety rôznych vín od toho istého výrobcu obsahovať dopĺňujúce informácie poskytnuté elektronickými prostriedkami, ktoré odkazujú na to isté webové sídlo, alebo má mať každý druh vína odkaz na samostatné webové sídlo?*

Povinné informácie (zoznam zložiek, výživové údaje) o rôznych vínach poskytované elektronickými prostriedkami sa môžu uvádzať na tej istej stránke, ale odkaz na každej jednotlivjej etikete by mal jednoznačne viesť k zobrazeniu konkrétnych informácií o jednej alebo viacerých šaržiach jedného referenčného vinárskeho výrobku, a to tak, aby bolo možné medzi výrobkami jasne rozlišovať, aby mali spotrebiteľia jednoduchý prístup k správnym informáciám a aby sa zamedzilo akejkoľvek možnosti uvedenia spotrebiteľov do omylu, teda presne takým istým spôsobom ako v prípade individuálnej papierovej etikety, ktorá identifikuje jeden konkrétny potravinový výrobok.

35. *Čo sa týka „získavania údajov“, chceli by sme vedieť, či možno zákonnosť získavania údajov zaistiť prostredníctvom súhlasu dotknutej osoby.*

V zmenenom nariadení o spoločnej organizácii trhov sa uvádza, že informácie o všetkých výživových údajoch a zozname zložiek sa nesmú zobrazovať spolu s inými informáciami určenými na predajné alebo marketingové účely a že sa nesmú získavať ani sledovať žiadne údaje o používateľovi. Toto pravidlo sa uplatňuje bez výnimky, a preto nie je možné požadovať súhlas používateľa so sledovaním jeho údajov. Okrem toho by mal byť prístup spotrebiteľov/používateľov k povinným informáciám priamy a bez akýchkoľvek medzikrokov ako vyplňovanie formulárov alebo dopytov a bez potreby prechádzať cez sprostredkovateľské stránky. Útvary Komisie očakávajú, že po načítaní/naskenovaní kódu bude používateľ okamžite a priamo nasmerovaný na povinné označenie informácií.

36. *Ako Európska komisia vykladá pojem „na marketingové účely“? Kedy možno tvrdenie na elektronickej etikete (napr. o udržateľnosti, pôvode výrobku alebo certifikácii atď.) považovať za nepovinnú informáciu, ktorá sa môže oprávnene uvádzať na etikete? A kedy sa tvrdenie, naopak, považuje za „marketingové“?*

V článku 119 ods. 5 písm. b) zmeneného nariadenia o spoločnej organizácii trhov sa odkazuje na „informáci[e] určen [é] na predajné alebo marketingové účely“. Má sa to vykladať tak, že povinné informácie treba prezentovať v neutrálnom prostredí, ktoré zabezpečuje, že pozornosť čitateľa nebude usmerňovaná s cieľom podporiť nákup výrobku, či už priamo (napr. prostredníctvom odkazov na webové sídla, propagácie, označenia predajných miest atď.) alebo nepriamo (napr. prostredníctvom úpravy zvyšujúcej vizuálnu alebo zvukovú príťažlivosť, fráz alebo tvrdení na oslovenie spotrebiteľa, obchodného jazyka alebo iných obchodných stratégií, ktorých cieľom je ovplyvniť nákupné správanie a rozhodovanie spotrebiteľov).

Poskytovanie iných dodatočných dobrovoľných informácií na etikete (vrátane elektronickej etikety) je upravené v článku 118 nariadenia o spoločnej organizácii trhov, podľa ktorého označenie vinárskych výrobkov nemožno doplniť o žiadne ďalšie údaje, ak nespĺňajú požiadavky nariadenia o poskytovaní informácií o potravinách spotrebiteľom. Predovšetkým v článku 36 ods. 2 nariadenia o poskytovaní informácií o potravinách spotrebiteľom sa stanovuje, že informácie o potravinách poskytnuté na dobrovoľnom základe nesmú uvádzať spotrebiteľa do omylu, ako sa uvádza v článku 7 uvedeného nariadenia, nesmú byť nejednoznačné ani mátauce pre spotrebiteľa a podľa potreby musia byť založené na relevantných vedeckých údajoch. Okrem toho v článku 37 nariadenia o poskytovaní informácií o potravinách spotrebiteľom sa stanovuje, že takéto informácie sa nesmú zobrazovať na úkor priestoru, ktorý je k dispozícii pre povinné informácie o potravinách.

37. *Považuje sa uvedenie odkazu na webové sídlo elektronického obchodu vinárstva na etikete za marketingový účel?*

Uvedenie odkazu na webové sídlo elektronického obchodu alebo vinárstva sa nepochybne považuje za „marketingový účel“.

38. Akým spôsobom majú byť na etikete označené informácie poskytované elektronickými prostriedkami, pokiaľ ide o obsah daného elektronického prostriedku? Môže sa kód QR označiť symbolom (napr. písmenom „i“ ako „informácie pre spotrebiteľov“) alebo treba výslovne uviesť slovný opis povinných informácií, ku ktorým kód QR vedie? Nepredstavuje slovný opis prílišné zaťaženie a riziko fragmentácie vnútorného trhu?

V článku 13 ods. 1 nariadenia o poskytovaní informácií o potravinách spotrebiteľom sa stanovuje, že „povinné údaje o potravinách sa uvádzajú na nápadnom mieste tak, aby boli ľahko viditeľné, jasne čitateľné a v prípade potreby nezmazateľné. Žiadnym spôsobom ich nemožno skrývať, zakrývať, odvádzať od nich pozornosť ani ich nemožno narušiť iným textom alebo obrázkami či iným rušivým materiálom“. Ak na etikete chýba jasný odkaz na obsah informácií poskytovaných elektronickými prostriedkami, spotrebiteľia si informácie obsiahnuté v odkaze môžu len ťažko vyložiť a pochopiť ich povahu (či už sú povinné, alebo nepovinné). Možno to považovať za skrývanie povinných informácií, za ich uvádzanie na mieste, ktoré nie je nápadné, a spôsobom, pri ktorom nie sú ľahko viditeľné.

Pri uvádzaní kódu QR by preto mal byť spotrebiteľom jasný jeho obsah, teda že obsahuje povinné informácie, ktoré sú prezentované elektronickými prostriedkami. Všeobecné výrazy alebo symboly (napr. „i“) nie sú dostatočné na splnenie požiadaviek tohto ustanovenia. Ak informácie poskytované elektronickými prostriedkami (označené napr. pomocou kódu QR) predstavujú zoznam zložiek, musí sa použiť nadpis uvedený v článku 18 ods. 1 nariadenia o poskytovaní informácií o potravinách spotrebiteľom rovnako, ako to v súčasnosti funguje v prípade papierových etikiet iných potravín (t. j. nadpis obsahujúci slovo „zloženie“).

Pokiaľ ide o použité výrazy, uplatňovaný jazykový režim podlieha rovnakým pravidlám ako ostatné povinné údaje uvedené v článku 119 nariadenia o spoločnej organizácii trhov, t. j. pravidlám vymedzeným ako *lex specialis* v článku 121 nariadenia o spoločnej organizácii trhov.

39. Ako sa rieši otázka toho, ktorý subjekt má byť zodpovedný za overovanie dodržiavania zákazu získavať a sledovať údaje o používateľovi alebo zákazu prezentovať informácie spolu s inými informáciami na obchodné alebo marketingové účely?

Ustanovenia obsiahnuté v článku 119 ods. 4 a 5 zmeneného nariadenia o spoločnej organizácii trhov, ktorými sa stanovujú požiadavky uplatniteľné v prípadoch, keď sa výživové údaje a zoznam zložiek poskytujú elektronickými prostriedkami, sa týkajú dvoch povinných údajov na označení vinárskych výrobkov, ako sa vymedzuje v článku 119 ods. 1 nariadenia o spoločnej organizácii trhov.

Na kontroly a sankcie týkajúce sa pravidiel uvádzania na trh sa vzťahuje článok 90a zmeneného nariadenia o spoločnej organizácii trhov. V odseku 1 uvedeného článku sa stanovujú povinnosti členských štátov týkajúce sa uvádzania na trh v prípade výrobkov uvedených v článku 119 ods. 1 nariadenia o spoločnej organizácii trhov, ktoré nie sú označené v súlade s nariadením. Odsek 3 toho istého článku sa týka kontrol, ktoré majú vykonávať členské štáty s cieľom overiť, či určité výrobky vrátane vína spĺňajú pravidlá uvádzania na trh stanovené v nariadení o spoločnej organizácii trhov.

Kontrolu plnenia uvedených ustanovení by preto mali vykonávať tie isté orgány členských štátov, ktoré sú zodpovedné za kontrolu označovania a obchodnej úpravy vinárskych výrobkov.

40. Má spotrebiteľ právo na prístup k úvodnej stránke s kódom QR počas dlhšieho obdobia? Vypracuje Komisia odporúčanie týkajúce sa toho, ako dlho by mal byť kód QR dostupný po predaji vína?

V článku 12 nariadenia o poskytovaní informácií o potravinách spotrebiteľom sa vyžaduje, aby boli k dispozícii povinné informácie o potravinách a aby boli tieto informácie ľahko dostupné pre všetky potraviny. Povinné informácie poskytované elektronickými prostriedkami (napr. pomocou kódu QR) by mali zostať dostupné rovnaký čas ako informácie uvedené na fyzickej etikete, t. j. mali by byť k dispozícii aspoň tak dlho, ako sa predpokladá, že konkrétna kategória vinárskeho výrobku zostane za bežných podmienok skladovania vhodná na spotrebu, aby sa zabezpečil prístup spotrebiteľov k povinným informáciám kedykoľvek počas očakávanej životnosti výrobku. V súlade s článkom 8 ods. 2 nariadenia o poskytovaní informácií o potravinách spotrebiteľom zodpovedá v tejto súvislosti za prítomnosť a presnosť informácií hospodársky subjekt zodpovedný za informácie o potravinách. Okrem toho sú prevádzkovatelia potravinárskych podnikov podľa článku 8 ods. 4 nariadenia o poskytovaní informácií o potravinách spotrebiteľom zodpovední za všetky vykonané zmeny informácií sprádzajúcich potraviny.